

Oglasi, pripisana itd. štaju i računaju se na temelju cijenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, ograde itd. šalju se naputnicom ili položnicom pošt. štedionice u Beču na administracija lista u Pulu.

Kad naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravničaru u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše «Reklamacija».

Cekovnog računa br. 247.349.

Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

«Slogom ristu male stvar, a nestora sve pokvari». Narodna poslovice.

Odgovorni urednik i izdavatelj Stjepo Gjiivić. — U nakladi tiskare J. Krmptić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstnu.

Izlazi svakog utorka i petka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju, nepodpisani petiskaju, a nefrankirani neprimaju.

Predplata sa poštarinom, stoji: 12 K u obće, 1 na godinu 6 K za seljake, 3— na III K 6—, odn. 3— na godinu, po godinu.

Izvan carevine više postarina.

Pojedini broj stoji 10 H. Koli u Puli, toli izvan iste.

Uredništvo se nalazi u ulici Giulia br. 5 te prima stranke osim nedjelje i svetica svaki dan od 11—12 sati prije podne.

Sjećajte se
„Družbe sv. Cirila i Metoda“
za Istru

Odluka Sv. Stolice.

U pogledu uporabe glagolice, donasamo u izvorniku odnosnu odluku:

Romae 22 Augusti 1900.

Sacra Congregazione dei Riti Segreteria.
Rev. me Domine.

Circa interpretationem Art. I. Decreti N. 3999 seu Litterarum Sacrorum Rituum Congregationis diei 5 Augusti 1898 de usu linguae Slavicae in Sacra liturgia sequens dubium, pro oportuna declaratione, Apostolicae Sedi suppliciter propositum fuit, nimirum:

Utrum privilegium linguae palaeoslavicae extinctum fuerit ob interruptum usum eiusdem linguae, intra postremos triginta annos, in illis etiam ecclesiis de quibus certo constat eas antea fuisse in legitima eiusdem linguae possessione?

Santissimus Dominus Noster Leo Papa XIII, attentis expositis, ex consulto eiusdem Sacrae Congregationis, cuius examini hoc negotium commissum fuerat, declarare dignatus est, praefatis ecclesiis privilegium extinctum non fuisse, si usus linguae palaeoslavicae intra postremos triginta annos intermissus fuerit, non voluntarie, sed ex necessitate ob externas causas impeditis, velut ex deficientia Palaeosavorum Missalium aut Sacerdotum eiusdem linguae peritorum.

Atque ita rescribi et declarari mandavit, ceteris praefatis Decreti seu Litterarum diei 5 Augusti 1898 praescriptionibus in suo robore permanentibus, die 14 Augusti 1900.

Quae dum tibi pro me muneris ratione significo, ut diu bene valeas ex animo adprecior tui studiosus.

L. M. card. Parocchi.

D. Panici Archiep. Sardiceni.

S. R. C. Secretarius.

Ovo rješjenje, premda dato i izazvano odnosajima i utocima zadržske nadbiskupije, te premda se izravno odnosi jedino na ovu biskupiju, ima deklaratornu vrijednost i za sve ostale. Slovo zakona dobilo je svoj tu mač te sada je poznat uz slovo i duh zakona.

Sad je ta nejasnost razsvietljena, načinom koji ne ostavlja ni najmanji povod ikakvoj dvojbi, tako da je po našem mišljenju, osnovanu na činjenicama, na poviesti i kanoničkom pravu, i odsle kó dosle, u mnogim polatnijem župam Istre, priznata zakonita poraba glagolice, u t i a b a n t i q u o. Hoće se samo dobrih

svećenika i vriednih biskupa, pa da se opet počme glagoljat kako se glagoljalo pred ne dugo, još za ljudskog pamćenja.

Razpust carev. vieća.

II.

Carevinsko vieće mučilo se četiri godine poput teška bolesnika, koji se bori sa životom i smrću. Glavni njegov liečnik, ministar predsjednik dr. Koerber, pozivao je u prošlom proljeću najuplvinije predstavnike stranaka, nebi li mu mudrim savjetom pripomogli, da se toga bolesnika bar ponjesto pokrpa. Ti sastanci, dogovori i savjeti ostaše bezuspješni. Zadnji bijahu pozvani na savjet zastupnici češkoga naroda, i pošto izjavise ovi, da bolesniku nema spasa, prepustio ga je i sam ministar-predsjednik njegovoj sudbini izrekav onaj sudbonosni: n e k a p o g i n e!

Nakon neuspjelih dogovora sa prvaci češkoga naroda, nije vladi preostalo drugo, nego razpustiti carevinsko vieće ili da položi svoju vlast u ruke Njg. Veličanstva, te da preuzmu druge, možda sretnije ruke državnu upravu. Nu ostavkom ministarstva nebi se bio podniipošto razjasnio položaj, jer svaka nova vlada bila bi se morala uvjeriti, da je u sadašnjih okolnostih redovito djelovanje carevinskoga vieća absolutno nemoguće. Ostavka ministarstva bila bi dakle samo, zaostrišla položaj te bi se bilo našlo vrlo teško osoba, koje bi bile htjele preuzeti njezinu ostavštinu.

S neke strane izitalo se i treći način rješitbe sadašnje krize, obustavom naime austrijskog ustava. Moguće, da se je rešotalo u najviših krugovih i to pitanje, nu vrlo je teško, da bi siedi vladar pod stare svoje dane oduzeo narodom ono, što im je sam dao. U ostalom za to skrajno sredstvo preostaje još vriek vremena, osobito onda, ako se u novom carevinskom vieću, koje će se valjda sastati negdje pod konac mjeseca jenara buduće godine, današnji položaj nepromijeni.

Ministar predsjednik odustao je dakle od jesenskog zasjedanja carevinskoga vieća pošto se je uvjerio, da mladočeski zastupnici obstrukciju nikako napustiti neće. Učiniv sve moguće pokuse, odlučila se konačno vlada na razpust državnog sabora.

Sada nastaje pitanje: čemu se vlada nada od novih izbora; kakov će imati uspjeh razpust carevinskoga vieća i da li će se nakon novih izbora položaj popraviti? Naše je skromno mišljenje, da se je vlada odlučila na taj korak bez kakvog stalnog programa za budućnost, da je to učinila, jer nije znala kako da se izvude iz prezamršenog položaja.

U svojem tumačenju k razpustu carevinskoga vieća, utiče se vlada dođuše k izbornikom stavljajuć im na srce visoke državne probitke i zamašna gospodarska pitanja; nu, gdje njoj je jamstvo, da će ju izbornici poslušati, da će poslati u novi državni-sabor muževi, koji će zapostaviti narodna pitanja velikim državnim zadatkom? Tko nam jamči nadalje, da neće iz novih izbora izaići tako jaka

nanjina — bilo česka ili njemačka — koja će i nadalje priučiti svako djelovanje državnog sabora, pa makar i imala vlada za sebe većinu, koja će biti pripravna za nju, što no rieč, i u vatru i u vodu?

Razpustom carevinskog vieća nije se dakle ni za točku razbistrio tanni položaj u Austriji a novi će izbori tekak pokazati, da li je vlada pogodila pravu žien kadno se je odvražila na taj razpust. Naše je mišljenje, da će novi izbori jedino zaostriiti narodne razmirice u i izvan državnog sabora.

S mnogih strana probija naime opravdan sud, da će iz novih izbora izaići poučanih radikalnih zastupnika koli na slavenskoj toli na njemačkoj strani. Za Česku se znade, da je tamo obćenit zahtjev, da imadu zastupnici češkoga naroda uztrajati do skrajnosti u obstrukciji — pa makar posve osamljeni ostali. Tamo će bez dvojbe kod budućih izbora prevladati radikalniji živiji, koji neće htjeti s nikim ugovarati dok se nezadovolji povriedjenom pravu češkoga naroda.

Za Poljake je takodjer poznato, da su se oni do skrajnosti opirali razpustu carevinskoga vieća i da se je bio njiilov ministar-zemljak čak sa ostavkom zagrozio, bude li državno zastupstvo razpušteno. Poljaci znaju naime najbolje sami, da će kod novih izbora u Galiciji mnogi od bivših zastupnika podleći na korist novih, radikalnih ili pučkih muževa, koji će dostojnije zastupati svoj narod, i koji će radje tražiti saveznike medju slavenskom braćom, nego li medju Niemci.

Unjereni Niemci ili Niemci konservativci, koji nose na sebi velik dio odgovornosti rad nesnosnog položaja u našem dielu monarhije, doći će po svoj prilici proredjeni u novo carevinsko vieće. I oni će morati da žrtvuju po koju zastupničku stolicu na korist radikalnijih osoba, siobolnjaka, narodnjaka ili vikača. I pravo im buli, ta drugo nisu ni zaslužili onim vikovječnim kolebanjem izmedju bivše desnice i lijevice i lieunjernim očujukanjem sa svakom vladom.

Imali bismo, da kažemo svoju konačno i o tom, kako će izaići iz novih izbora Hrvati i Slovenci naših južnih pokrajina, gdje će se biti najžešća borba izmedju Niemca i Talijana, te nas Hrvata i Slovenaca. Mi nismo protoci, niti možemo već danas predvidjati uspjeh izbora u Koruškoj, Kranjskoj u Primorju i Dalmaciji, nu toliko možemo proreći, da će biti uspjeha i blagoslova ako bude rada, ljubavi, sloge i jedinstva medju nami. Možemo dapače i to kazati, da će naši buduću zastupnici, bilo u dosadašnjem ili povećanom broju u novom carevinskom vieću morati da predpostave naš narodni život, naš narodni obstanak svakom drugom — ma i najvišem zadatku.

Crkveno razdieljenje u Istri.

Svi Hrvati i Slovenci Istre pripadaju rimokatoličkoj crkvi, osim jedinog sela Peroja kraj Pule, koji jesu pripadnici

pravoslavne vjere. Metropolita rimokatoličkih biskupija nalazi se u Gorici. Prije su spadale biskupije Istre pod patriarkat Oglaj (Aquila) i to do god. 1752. Od god. 1830. je dobio pravo nadbiskup goricki na sve biskupije Istre i to tršćansko - koparsku, porečko - puljsku i Kršku. Od početka je bila Istra razdieljena na više biskupija i to na Tršćansku god. 524. do dandanas. (Važno je spomenuti, da je g. 1447. bio biskupom u Trstu Aeneas Silvius Piccolomini, koji je bio g. 1358. izabrau papom pod imenom Pija II. u Rimu). Biskupija Koparska (Justinopolitana) trajala je od g. 524. do g. 1825. (bulom pape Lava XII. tje združena s Tršćanskom). Treća biskupija bila je Novogradska (Aemonia-Cittanova) od g. 524 do 1828., takodjer bulom pape Lava XII. Četvrta biskupija bila je Picenska (Petena-Pedena), od g. 524. te je bio iste godine prvim biskupom sv. Nicefor. Picenska biskupija trajala je do god. 1778., kojom je godinom ukinuta. Peta biskupija u Istri je bila Porečka (Parentina-Parenzo) od g. 524 do dandanas. Šesta biskupija je bila Puljska (Pietas Julia — Pola) od g. 502. do g. 1830., kada je bila pridružena biskupiji Porečkoj. Sedma biskupija bila je Krška (na otoku Vegla-Vegliji) od g. 900. do dandanas. Osmu biskupija bijaše Osorska (Auxerum-Ossero) od g. 500. do god. 1815. Deveta biskupija istarska napokon na otocih bijaše Rabska (Arbium-Arbe) od g. 530. do g. 1822. Sve ove tri biskupije, Krška, Osorska i Rabska na otocih, su sad združene pod jednu biskupiju — Krku.

Biskupija Tršćansko-Koparska broji danas 360.812 duša rimokatolička i njom vlada pr. biskup Andrija Štok u Trstu. Razdieljena je na 16 dekanata, 160: Post. Općina, Tomaj, Dolina, Jalsame, Kastav, Krsan, Pican, Pazin, Buzet, Oprtalj, Umag, Kopar, Krkavec, Oep i Piran. Kanoničkih mjesta ima 23. Zupa je 116: kapelanija 162. Muških redova u samostanima je 6: (ženskih 1) i to: Kapucini, u Trstu i Kopru. Franjevci u Kopru, Pazinu i Piranu. Benediktinci u Bajlah kod Novigrada. Broj svećenika u cijeloj Tršćansko-koparskoj biskupiji je 301 i to su po narodnosti: 191 istarskih Italijana, 6 iz Italije, 5 iz Gorice, 6 Niemaca, 72 Hrvata i Slovenaca iz Istre, 76 iz Kranjske, 9 Slovenaca iz Stajerske, 27 Čeha iz Česke i Moravske, 4 iz Hrvatske i 4 iz Dalmacije.

Biskupija Porečko-Puljska broji 121.467 duša rimokatolička i vlada ju pr. biskup Iv. Krst. Flapp u Poreču. Razdieljena je na 7 dekanata i to su: Poreč, Rovinj, Kanfanar, Motovun, Pula, Vodnjan i Labin. Kanoničkih mjesta je 36, zupa 82, kapelanija 55. Redova je: Franjevci u Rovinju; sestre sv. Karijane u Poreču, Puli i u Rovinju i Bož. Spasitelja u Rovinju i Puli i presv. srca Isusova u Puli. Jedni redovi skrbe u bolnicama, a drugi skrbe za odgoj djece. Broj svećenika u cijeloj Porečko-Puljskoj biskupiji je 142. i to po narodnosti: 71 istarskih Talijana, 5 iz Italije, 3 iz Trenta, 3 iz Gorice, 12 istarskih Hrvata, 17 iz Kranjske, 4 Stajerskih Slovenaca, 8 Dalmatinaca, 5 sa kvarnerskih otoka, 8 iz Česko-Moravske, 3 iz Hr-

vatske, 1 Poljak, 1 Bošnjak i 1 iz Luksemburga. Ukupno 142. Ovdje treba spomenuti, da se u Porečko-Puljskoj biskupiji usljed vladajućeg sistema popušta talijanskoj irredenti, da se hrvatske župe već mnogo godina ne popunjuju stalnim župnicima, nego samo privremenim župopraviteljima, što je na veliku škodu svećenstva i hrvatskog puka. Biskupija Krška broji oko 50.000 duša; rimokatolika i vlada ju presv. biskup I. Mahnić u Krku. Razdijeljena je na 7 dekanata i to su: Krk, Vrbnik, Omišalj, Osor, Cres, Lošinj, Rab. Broj svećenika je 120. Redovnika 23. većinom Hrvati. U toj biskupiji održao se staroslovenski jezik do danas u crkvah.

Franina i Jurina.

Fr. Ča da su prđacki prodanci učinili kuntrat?
Jur. Ča bi bilo, ter trgovci delaju vajak kuntrate.
Fr. Ja, ma vero to da ni trgovacki.
Jur. Dakle kakov?
Jur. Kuntrat, da te se vajak mej sobom klat.
Fr. A la mala škoda ako bi se svi poklati!

Razne viesti.

Političke:

Austro-Ugarska. Kako smo nedavno kazali na uvodnom mjestu, razpust carevinskoga vieća odzvoljuje ponajviše Poljake i Niemce konservativce. Ovi predviđaju svoj poraz u mnogih kotarih te pričaju ministru-predsjedniku, da će se mjeseca jenara biti ondje, gdje bijaše mjeseca agusta. U novom carevinskom vieću, da će se radikalizam sa brutalnošću boriti za vienas slave.

Nakon raspusta državnoga zastupstva razpisuju zemaljske vlade u pojedinih pokrajinal redom nove izbore za carevinsko vieće. Skoro u svih kraljevinah i pokrajinal birati će se u petoj kuriji dne 3. jenara 1901. Za ostale kurije birati će se većinom svuda u prvjoj polovici jenara buduće godine.

Do sada su izbori razpisani u sljedećih pokrajinal: Štajerska, Moravska, Solnodrag, Gornja Austrija, Češka, Koruska, Šlezija, Tirol, Voralberg, Istra, Trst i Goricka. U svih ovih krunovalnih birati će peti kurija dne 3. jenara 1901. izuzam Korusku, gdje će birati ta kurija 5. jenara. Glede izbora u našem Primorju izvješćujemo na drugom mjestu.

Jedne češke novine pišu, da bivši zastupnici Karlo Adamek i dr. Engel neće više kandidirati.

Bivši podpredsjednik carevinskoga vieća dr. Začek izjavio je prošlih dana pred svojim izbornicima, da Česi neće nikada popustiti Niemcem u pogledu njemačkog jezika kao državnog jezika. Oni će uvijek težiti, da se provede svuda jezikovna ravnopravnost.

Srbija. Iz Biograda pišu, da se vidi razkralja Milana u susjednom Sriemu. Bog bi ga znao, što Milan snuje protiv svomu sinu, koji mu je odrekao sinovlju pokornost. U srbskoj diplomaciji nastale su u novije doba neke promjene. Tako je imenovan sadašnji poslanik u Rimu Kosta Hristić poslanikom u Beču; bivši ministar financija dr. Vučić poslanikom u

Parizu i bivši poslanik u Bukarestu Mihajlo Gjorgjević državnim savjetnikom.

Bugarska. Odnosi između kneževine Bugarske i kraljevine Rumunjske jesu još uvijek napeti, te se je već glasalo, da mora doći između tih država do krvava sukoba. Isto tako bijaše u svijet turena viest, da je Rumunjska opozvala iz Sofije svoga zastupnika što se nije medjutim obistinilo. Toliko ipak stoji, da su obje prepričue se vlasti pojačale vojničke straže na svojih granicah.

Iz južne Afrike. Bivši predsjednik Transvala Krüger kanio je pohjebi iz svoje domovine. Došav u portugalski grad Lorenzo Marquez bijaše taj od englezkog konzula uapšen. Lord Roberts izdao je sljedeći proglas: Krüger je prešao portugalsku granicu i tim odstupio kao predsjednik. Pošto je on ostavio Bure, mora im biti jasno, da je njihova dalnja borba uzaludna. Buri neka uvaž, da im više ne može nijedna vlast pomoći. Oni se moraju predati, jer je on pripravan, da svakom neredovitom vojevanku učini komac i najskrajnijim sredstvi.

Kina. Kinezi poslanici na tudjih dvorih priobćuju odnosom vladam, da je kinezi car imenovao svoje zastupnike, koji će sa vlastimi utanačiti uvjete mira.

Mjestne:

Odlikovanje. Óvdješnja poznata tvrdka M. Mardešić, za svoje izložena vina, bila je odlikovana na pariškoj svjetskoj izložbi sa m j e d e n o m k o l a j n o m. Čestitamo!

Prvi istarski sokol u Pull. Izostav posljednjeg četvrtka odborska sjednica, te se upozoruju braća odbornici, da je sjednica ovog četvrtka dne 20. t. mj. o običajnoj dobi.

Kanalizacija grada. Predstoji občinska sjednica o kojoj će se razpravljati o kanalizaciji Pule. Izvjestitelj načelnik Rizzi protumaciti će projekt po komu će kanalizacija zapasti 3 milijuna kruna. Od ovih bi država morala doprinieti polovicu, a občina polovicu, kojoj bi bilo odplaćeno opet od vlasnika kuća. Uprava i uzdržavanje zapadalo bi 60 hiljada kruna na godinu, a kamate i odplata duga godišnjih 150 hiljada.

Pokrajinske:

Biskup Flapp i katolički sastanek. Gospodin biskup Flapp nije htio poslušati savjet Naše Sloge i poći u Zagreb, na katolički kongres. Bio je previše zaokupljen brigom oko širenja svete vjere a i onako, što bi koristilo da podje? Ta brzo će po njegovom mišljenju pred usredotočenom ljubavi crkvenih, državnih i autonomnih oblasti Hrvata iz biskupije porečko-puljske i tako nestati. Zaludu je dakle da se preuzvišeni za izumirajuće muči.

Nov dokaz njiudbe naših Talijanaca. Pozivajući hrvatske akademikare i abiturijente Kvarnerskih otoka na okup, pozvasmo i jednoga, za kojega nismo znali, da li se Hrvatom ili Talijancem priznaje, jer, prem je svršio talijansku gimnaziju u Koprnu, polazio je i hrvatsku gimnaziju u Rieci, a rodom je iz Cresa. U strahu, da ne propustimo koga od naših, pozvasmo i njega. Uz poštanski retour dobismo: „Respinto. Il destinatario non accetta“. Pa da je samo to! Gospodin se Crivellari Marije (t. j. „il destinatario“) nije time zadovoljio, nego mu zapelo oko o zadnje slovo podpisa, koje je i ovdje naše hrv. č, pa digao kvacicu sa č i dodao h. To se je možda od nas naučio! Mi smo njegovo ime pisali talijanskim pravopisom, kako mu ga i javne izprave pišu, ne pitajući kod toga, da li je pravo ili nije, a on nam izkrivljuje najčieša hrvatska imena i to na našoj dopisnici, koju odbija!!

Nije bilo dosta, što je pošta napisala 2 put retour s ljubičastom olovkom, morao je i on napisati respinto što bi se oprostilo uzav kao izraz njegova negodovanja ali izkrivljati tudja imena, i to sve izrazito crnom tintom kao da je na-

vlas iztaknuto! Čestitamo gospodine Crivellari!

Uspitvanje u pazinsku gimnaziju. Doznajemo da jih je do nedjelje bilo upisano 64 djaka u prvi razred hrvatske gimnazije u Pazinu.

Škart primljen u talijansku realnu gimnaziju u Pazinu. Doznajemo da su svi oni djaci hrvatske gimnazije pazinske, koji su lani propali usljed dobivenoga drugoga i trećega reda, primljeni u talijansku realnu gimnaziju, i da im se dala izdašna podpora. Medju primljenim je i onaj sestinjstogodišnji mladić, radi kojega su nam se talijanske novine lani podrugivale, da su nam djaci likali. Čestitamo!

Nepoštena agitacija. Pod tim naslovom pišu nam iz Lovrana 10. t. mj. Protunarodno djelovanje ovdješnjeg ravnajućeg učitelja naše pučke škole poznato je i izvan granice Istre. Nekadašnji vatreni Slovenac iz okolice Sežane, danas je glavni stup talijanstva u našem gradu. Medjutim njemu je prosto mienjati politička osvjedočenja kako i blatne košulje, nu nebi imalo biti prosto onako agitirati proti hrvatskoj pučkoj školi u Lovranu, kojoj je na žalost i našu nesreću ravnateljem. Da je on nepristran, kao što bi morao biti, da je pravi uzgojitelj djece, on bi sam morao nastojati, da se djeca upišu u onu paralelku, u kojoj će laglje napredovati. Ali, on nije nepristran niti pravi uzgojitelj, kad nagovara hrvatsku djecu, da stupe u talijansku školu. Tako je nogovario Tonku Gržin, da izvadi svoju kćerku iz hrvatske škole, te da ju upiše u talijansku i tada da će njoj darovati talijanske školske knjige, kojih da imade dosta, dočim da nema hrvatskih.

Mi bismo toga čovjeka tužili radi takove nepošteno agitacije, ali neznamo kamo ni komu kad ga štite i brane sve oblasti, premda bi za onakva nedjela morao biti kažnjen. Da što takva učini koji naš učitelj, a lu bi Talijani ciele Istre vikali kao da se ih na mešinu dere.

Iz Pazina nam pišu. Pronašaju se ovud glasovi, da naši protivnici javljaju trgovcima u Hrvatsku i tamo u Kranjsku, da kod nas nema vina, da je loša godina i sve tako. To je izmišljotina i grdna laž. Vina je mnogo ove godine u Istri, a pošto je grožđu bilo pogodno vrijeme, to će i vino biti izvrstno, osobito na pazinstini. A znate li rad čega to čine? Čine rad toga, samo da na dobu ne dodju trgovci, pa da mogu sami od seljaka prekupiti vino onako u bezicenu, te ga onda umnožiti i na sve mile načine izkvariti, i sami ga onda prodavati pod imenom istrskog vina. Seljak imade stotinu neprilika i obveza pa jedva čeka, da iz te božje kaplje iztisne koju krajcaru, jer ga i onako sve čitave godine dovoljno natezalo i mučilo. Upozorujemo stoga trgovce, koji misle u Istru, da se na dobu požure po vino. Gradovim nek se ugibuju, no kupuju vino od samih seljaka, i neće se prevariti. Na kolodvorima obično čekaju trgovce razni agenti i protuhe kakve, te ih onda vode baš tamo, kamo nebi smjeli ići, drže ih se kao pijavice, samo da ne idu kud ih volja, no onima za koje onrade i od kojih su plaćeni. Trgovci mogu se obratiti na naše časno svećenstvo i druge ličnosti, koje će im ići na ruku ili dati im pouzdane osobe, da ih vode do dobra vina.

Pa napokon, recimo malo al istinu, brat valja da ide k bratu dok ga ovaj može poslužiti, a ne puniti kese protivnika naših, koji nas tada našim novcem jošte više na križ razpinju.

Milo bi nam bilo, kad bi ovih par redaka otisnule hrvatske istovenske novine.

Lovranske perjanice pred sudom. Dne 6. ovoga mjeseca u 9 sati prije podne započela je pred ovim kol. sudom, kaznena rasprava proti Mariju Grosmanu od poznanog Vilima, Franu Slami, Albertu Peganatu i Rudolfu Geletiću i to s razloga,

što su ova spomenuta gospoda insultrirali izletnicu, koji su se vraćali posebnim parobrodom iz Drage mošteničke u Lovran, Opatiju, Volosko i Rieku, dne 22. jula ove godine, koliko riečima toliko djelom; to jest, raznimi posvakami na hrvatski narod i njegovu narodnost i bacanjem opeka i drugih predmeta sa mula lovranskog na brod.

Ova rasprava jest pravo zrelo inteligencije te odgoja tih lovranskih talijanaca. Govor tih ljudi, držanje njihovo sa rukama u žepovima hlače, češće predbacivanje osobito sa Grosmanove strane „questa deposizione è falsa“, „questa deposizione è ridicola“, itd. pokazuje nam najhloje do kojega stepena kulture su ovi ljudi dosli. Grad Lovran mora da bude zbilja ponosan, što ima u svojoj sredini te zlata vrijedne mladiće, kojima mnogo i mnogo manjka onoga, čine se oni diče, to jest, prave talijanske kulture, da meni se čini, da su rođjeni i odgojeni u kirkvom „stabiolo Abbruzziano“.

Povod tomu insultriranju sa strane lovranskih legeša leži, kako oni kažu, u pjevanju tobože vrijedjajućih pjesama kao što su: „Lièpa naša domovina“ i „Oj Hrvati jošte živi“. Ove da su dakle pjesme, koje nemaju u sebi niti najmanje uvrede za hudi kojeg našeg protivnika, ove da su izazvale one vreće psokava i pogrda na istarske Hrvate i na njihovu narodnost, ove pjesme da su uzvrpoljile ona čista talijanska srca koja su u ostalom u kontrapustu sa vrijednim imenima tih lovranskih kapitoriona! Čudno zaisto, a u isto vrijeme dokaz njihove slabobe i malenkosti.

Liepo je bilo tekom rasprave čuti dijalog našeg medicinara Streaja i lovranskog gigerla Grosmana: „Ta vi gosp. Grosmane niste nikakov Talijan i kao takav nemožete biti ni uvriedjen, kad je vaše i vaših porjeklo tamo negdje u Kranjskoj, vi ste dakle ili Nijemac ili Slovenac ili pravo rekać samo Slovenac i ništa drugo“. Oprostite ja nisam niti jedno niti drugo nego italiano cioè di nazionalità italiana, perché la mia madre lingua, le mie scuole, il mio tutto è italiano“, to je odgovorio naš liepi (!) gigerl. (A ja koji sam ondje slušao pomislio sam u sebi: „Difatti tu (Grosmano costololo). I samo od takvih ljudi smo mogli čuti one uvrede p croati, fori con Voi, voi se stranieri itd.

Jer su dakle time nanesli veliku uvredu pojediniim izletnicim, te našem hrvatskom narodu u obće, za to ih je pravedni i sa svim nepristrani sudac, gosp. dr. Debeuc, osudio osim Rudolfa Geletić-a, protiv koga mora se naknadno voditi rasprava jer je odsutan, na kazan od 30 kruna globe po osobi, odnosno na 3 dana zatvora u slučajju da ne plate globu.

Opažam, da je medju odsudjenima i učiteljski kandidat Franjo Slama, kojega se junacstva preporučaju najtoplije ravnateljstvu c. kr. učiteljske preparandije u Koprnu.

Opažam nadalje, da sa Marijom Grosmanom nije stvar još konačno rešena, jer će morati da odgovara za uvrede nanešene tekom rasprave našim svjedocima, te su već dvije kaznene prijave protiv njega prave pripravne i radi kojih uvreda je na rečenju raspravi od gosp. sudca već strogo opomenut.

I tako se svršila ta zanimiva rasprava potpunim porazom silnih junaka u pljuvanju i vriedjanju naših svetinja, naše narodnosti, a mi im liepo preporučujemo, da se daleko drže takvih napadaja, da se nebi drugi put još bolje oparili.

Iz Altura nam pišu. Moramo vam se potužiti, g. urednice na naše mjestne crkvene i svjetovne poglavare, jer su nam u narodnom pogledu jedni i drugi protivni, premda su jedni i drugi po rodu i krvi naši.

D. Angelo Buzolich rodom iz Dalmacije, polatinio nam je posve crkvu, te nema danas ni traga onim obredom u

hrvatskom jeziku, koje smo imali pod nezaboravnim veleč. g. Andrijom Benigarom. Sve nam je polatinio dr. Anzulo — jedna mu majka!

Naš župan ili delegat Marko sa drugom Josipom rada bi, da postanemo svi preko noći Talijani. Dodje li kakav spis amo bilo iz koje oblasti i bilo u koliko jezika, on će ga siromašnomu puku priobčiti samo u talijanskom jeziku. I to su naši ljudi, koji rade po komandi iz Pule. I pop i delegat jesu po rodu Hrvati, pa ipak rade i jedan i drugi sve moguće proki hrvatskomu jeziku. Nije li to Bogu plakati?

Iz Malog Lošinja nam javljaju: Sve nas je neugodno dirnula nagla vijest, da je prisluškni na ovdješnjem sudu veleuč. g. dr. Gjuro Červar premješten k tribinatu u Trst. Glasa se, da je to u savezu sa poznatom interpelacijom zastupnika Vidulića, podnesenom u zadnjem zasjedanju istarskog sabora u Kopru. Dr. Červar bio je tri u peti našim protivnicima, s jedinstavnog razloga, što je on bio Hrvat, tobož kano da bi svi činovnici morali da budu Talijani.

Kad li je imao otići g. doktor, to nije bilo poznato, nu čudimo se, sa koje li strane mogose, za odlazak doznati naši Talijanci, kad je to bila čisto službena stvar. Ove je nedjelje poslije podne bilo nešto sve u žurbi, nešto se pripravljalo i skupljalo:

Kano oblak grada teška, nu sve je bila tajna. I zbilja naš doktor ostavljao nas ove nedjelje u 11 sati u večer, odnošno na sat iza ponoći, jer je parobrod bio zakasnio. Na obali sakupila se gimnazijalca, sveučilištari i drugi, u nakani valjda, da pozdrave odlaznika. Ovaj je prošao mirno na parobrod, no stupiv jedva na palubu, započme na kraju užasna ova cijca. Ta nadobudna mladež po primila se žviždajka, svirala i drugih popotarija, što smo smogla otići dječurliji, pa udri u žviždanje i zaglušnu galamu. Po staroj navadi, nisu tu manjkali ni uljudni povici, kako ih propisuje talijanski galateo, kano: porco, sciavo... itd. itd., što nam se gadi i navesti. Gosp. doktor bio je ugodno dirnut sa tim finim izražajem narodnostne inžnje, te se je demonstrativno srdačno zahvalio na tom sjajnom napredku dvotisućne kulture. A buka ota nije prestala, dok nije već parobrod bio daleko odmak. Bilježimo samo taj čin, kano dokaz napredka naših protivnika, a g. doktoru ne treba da savjetujemo, što mu je činiti, no nu srdačno kličemo: sretan nam i zdrav bio!

Izbiri za carevinsko veleč. C. k. namjestništvo priobčuje u službenom listu sljedeću objavu glede obćenitih izbora za Primorje t. j. za Istru, Trst i Goričku.

U Istri: Svi oni, koji imaju pravo izbora u V. kuriji, morali će to svoje pravo dokazati kod obćenitoga ureda, gdje su nastanjeni — i 8 dana poslije, što budu izbiri od strane obćine proglašeni.

Izbir izbornika (fiducijara) u obćenitom razredu (V. kuriji) obavili će se u određeno vrijeme unutar granica obćine.

Izbornici (fiducijari) sudbenih kotara Poreč, Motovun, Buje sa izbornim sjelom u Poreču; Kopar, Piran, Buzet sa izbornim sjelom u Kopru; Pula, Labin sa izbornim sjelom u Pazinu; Pazin, Rovinj i Vodnjan sa izbornim sjelom u Puli; Lošinj sa izbornim sjelom u Malom Lošnju. Krk i Cres sa izbornim sjelom u Krku; Volosko, Podgrad, sa izbornim sjelom u Voloskom, birati će u rečenih izbornih sjeljih dne 3. Janara 1901. jednoga zastupnika.

Za izborni razred izvanjskih obćina obavili će se izbori fiducijara u izvanjskih (seoskih) obćinah u određeno vrijeme unutar granica obćina. Fiducijari sudbenih kotara Poreč, Motovun, Buje sa izbornim sjelom u Poreču; Kopar, Piran, Buzet, sa izbornim sjelom u Kopru; Vodnjan, Pula, Rovinj sa izbornim sjelom

u Vodnjanu birati će u rečenih izbornih sjeljih dne 9. Janara 1901. jednoga zastupnika.

Fiducijari sudbenih kotara Pazin Labin sa izbornim sjelom u Pazinu; Volosko, Podgrad, sa izbornim sjelom u Voloskom; Krk, Cres sa izbornim sjelom u Krku; Lošinj sa izbornim sjelom u Malom Lošnju birati će istotako dne 9. Janara 1901. jednoga zastupnika.

Mjesta spadajuća u izborništvo gradova i to: Poreč, Kopar, Piran, Rovinj, Buzet, Izola, Milje, Cittanova, Umag, Motovun, Buje, Vižnada, Pazin, Labin, Plomin, Vodnjan, Pula, Mali Lošinj, Veli Lošinj, Cres, Krk, Volosko, Kastav, Lovran, Mošćenice birati će dne 11. Janara 1901. jednoga zastupnika.

Trgovačko-obrtnička komora u Rovinju koja bira jednoga zastupnika ujedno sa gradovi, obavili će taj izbor u svojem sjelu dne 12. Janara 1901.

Birači velikog posjeda birati će jednoga zastupnika u Poreču dne 14. Janara 1901.

Iz Lovrana nam pišu, da je tamošnjia Čitaonica „Danica“ imenovala veleč. gosp. Rajmunda Jelusića župnika u Bersecu svojim počasnim članom.

U krasnom društvu. U 208. broju „Edinosti“ čitamo, da se je u četvrtak večer — nakon one glasovite razprave D'Angeli-Serial — šetao izpod ruke slavni D'Angeli sa istarsko-talijanskim zastupnikom Bartoli-em.

Ako je ta viest istinita — kaže „Edinost“ — tada nemožemo kazati drugo nego poznatu poslovicu: „gliba skup strih“ ili po našu: „drug druga i u erki nadje“. Istu viest čuli smo i mi s druge strane te nemožemo ni mi od manje a da nečestitamo g. Bartoli-u na dobron zelu d u!

Iz Baške nam pišu. Ljetos imademo u Baški i okolici prilično dobru trgatbu. Vино će biti izvrstno, jer mu nije peronospora smetala. Ove dane pala je toli očekivana kiša, te će grožđe nateci i dobiti osobitu slast. I rajčica imali smo dovoljno, a prodavamo je ponajviše u Senj i na Rieku.

Glavna skupština „Bratovščine“. Na drugom mjestu današnjega broja naći će naši čitatelji poziv na glavnu skupštinu „Bratovščine hrvatskih ljudi u Istri“, koja će se obdržavati dne 4. oktobra t. g. u Kastvu, i na koju upozorujemo sve njezine članove i prijatelje.

Družtvinu za štednja i zajmove u Buzetu i Medulinu priznalo je c. k. ministarstvo financija usljed otoka proti odluci c. k. ravnateljstva financija, pravo na olakhoćenje pristojbina. Usljed toga ta dva družtva moći će biljevati zadužnice svojih članova po ljestvici I. te dopisivati sa svim uredima prošto postarine. Škoda da ta važna i korisna povlastica nije bila prije priznana od nadležne vlasti, već se je zanelo sa priznanjem preko dvije godine, što je prouzrokovalo mnogo nepotrebnih troškova za biljege, koji su mogli biti prištedjeni. Upravmo, da će financ. ravnateljstvo bezodvlačno priznati pristojbe im pravo i svim drugim našim Reifeisenicima kako ih po zakonu ide, tim prije, što su poznije ustrojene na temelju izpravljenih pravila po nazoru financijske oblasti.

Iz drugih krajeva:

Nadbiskup Štadler i njegov govor. Čitatelji „Naše Sloge“ sjećati će se uzvišenoga govora vrhbosanskoga nadbiskupa Štadlera, izrečena na katoličkom sastanku u Zagrebu, i njegove izražene želje, da se Bosna čim prije sjedini sa materom zemljom Hrvatskom.

Za tu želju dobio je nadbiskup pismeni ukor od upravitelja dvorske pisarne, sa migom, da se ne pača u to pitanje.

Okoristili su se tim pismom njemačko-madžarske novine, te ga tumače na način

kao da bi tim pripojenje Bosne bilo za uvijek riješeno na škodu hrvatskoga narodnoga načela i državnoga prava.

Nu toga u pismu ne ima, i pismo nikako ne može nauditi hrvatskim aspiracijama za narodnu slobodu i ujedinjenje, kojim Njegovo Veličanstvo osobno nije protivno.

Narodna je svijet više tako budna i jaka, da je nijedna sila neće skučiti, niti ju odalečiti od narodnih ideala.

A nadbiskupu Štadleru naknaditi će ljubav i štovanje hrvatskoga naroda, pretrpljene napadače i navale protivne stampe.

Strossmayerova zahvala. „Obzor“ priobčuje ovo Strossmajerova pismo: Prigodom pedesetogodišnjice biskupovanja moga stigle su mi sa svih strana, od pojedinaca, raznih družtava i korporacija tolike to pismene to brzojavne čestitke, da uza najbolju volju nisam kadar na svaku se i pojedinu čestitku na pose zahvaliti. Molim zato sve svoje prijatelje, da ovim putem primili izvole srdačnu hvalu i zahvalu moju za novi taj dokaz njihove ljubavi prema meni. Ja svima i svakome ljubav s ljubavlju a štovanje sa štovanjem u istoj mjeri odvrtačam, ter se i u buduće njihovoj ljubavi, a osobito sv. molitvi topla preporučujem.

U Djakovu, dne 10. rujna 1900.

Josip Juraj Strossmayer, v. r. biskup.

† **Ivan Dejak.** Ovih dana preminuo je u Ljubljani tamošnji vlastnik tvornice i gradski zastupnik g. Ivan Dejak bivši kapetan naše vojne mornarice i u naših narodnih krugovih u Puli, i u obće u Primorje vrlo poznata, veoma cijenjena i štovana osoba.

Još kao časniki naše vojne mornarice izticao se je svuda svojom odlučnošću, služeći se svuda i pred svakim svojim materinskim jezikom i zagovarajući vazda odvažno naša narodna prava. Čestitomu mužu i odličnomu rodoljubi bila lahka slovenska gruda i duga uspomena među nami.

Počivao u miru!

Strašan požar na Rieci. Dne 14. t. mj. pojavio se iznenada požar u čistioni petroleja u riečkom predgrađu Mlaka, i to u odjelu, gdje se proizvodja benzina. Prvi skočiše u borbu proti strašnom ognju vatrogasci tvornice petroleja, a ovim priskočiše na pomoć vatrogasci iz Rieke, oni iz tvornice riža, tvornice papira itd.

Složnim silam vatrogasaca poslo je za rukom omedjastiti požar, jer inače bila bi izgorela ogromna tvornica sa skladišci petroleja i drugih upaljivih tvari. Stetu računaju na 100.000 kruna. Tvornica bi-jaše osigurana.

Iz San Franciska, u Americi, pišu medju ostalim zadarskom „Nar. Listu“ o nekoliko naših zemljaka sljedeće: „Već je tjedan dana ovdje lošinjski parobrod „Federika“ s kapetanom C. Ivaničevićem i M. Tarabocom. Parobrod je iznajmljen od američanske vlade, da nosi ratnu hranu za Kinu, za šest mjeseci. Prve sedmice mjeseca septembra ima odputovati u Kinu. Tri mornara istoga broda ostavili su brod i razbjegli se po gradu. Poslije vratise se opet prieteći se kapetanu, da će ga ubiti, ako im ne plati što im duguje. Kapetan prijavio ih je austrijskom konzulu, koji ih je dao zatvoriti i ostali će u zatvoru sve dok parobrod ne odputuje. Dva su mornara iz Lošinja: G. Glavanić, G. Filipaš i Francez O. Marcelin“.

Željeznički ugovor sa Italijom. Službeni list bečke vlade „Wiener Zeitung“ priobčuje u svojem broju od dne 11. t. mj. državni ugovor između Austro-Ugarske i Italije o željezničkoj svezi Cervinjan, sv. Juraj-Nogara.

Škole na Rieci. U Susačkom „N. L.“ čitamo: Riečki poluslužbeni list iznosi, da se je u obćinske talijanske škole na Rieci upisalo ukupno 3255 djece. U ovom dosta znatnom broju djece imade najmanje

tri četvrtine naše hrvatske djece, čiji su roditelji rodom i govorom Hrvati, ili su se tek skoro odnarodili, kako srjedoece njihova čisto hrvatska prezimena. Na Rieci dakle 3255 djece polaze talijanske pučke škole. Ova dječica podučavaju se u svih predmetih talijanski. Samo u prvih razredih vjeroučitelj mora da im tumači vjerouk hrvatski, jer ga absolutno ništa razumjeti nebi. Ali kad stupe u više razrede, oni su već vješti talijanskom, dok hrvatski ne znadu ni čitati ni pisati. Govore ga još samo u kući. Ovako, još za jedan decenij dva, pak će izčeznuti sa Rieke svaki trag hrvatske sviesti, ako se naši rodoljubi na prentužni nekako porade, da se hrvatski elemenat spasi od tuđinske bujice, koja imu prieti. Nije Rieka jedini grad, gdje se odnaroduju hrvatska dječica, te tako se iz vana njei i budi hrvatska sviest, može se dosta toga ugrabiti iz šapa tuđinske. Gornje cifre dokazaju od kolike je potrebe na Rieci jedna hrvatska škola. Tu bi morali da budu složni ne samo svi Hrvati nego i svi Slaveni, što na Rieci žive dapače cilji hrvatski narod morao bi da pomogne, da se što prije ostvari zamisao, koja nam svima na srcu leži. Evo valjno kamo ćemo bez škola. U tuđe zdiralo! Nadamo se, da će ove brojke prenuti gospodu u Zagrebu, a da osokole Hrvatsko, jer, kako na žalost vidimo, kod domaćih je jošte premalo i inicijative, a da se nešto počne.

(Borimo se, da će riečki Hrvati kasno do hrvatske škole — ako ju sami neustroje, na što bi se morali odmah dati, bez obzira na bilo kakve žrtve. Op. Ur. „N. Sl.“)

Zajednički vojni zapovjednik za Bosnu, Hercegovinu i Dalmačiju. U splitskom „Jedinstvu“ čitamo, da se pronosi glas, da će biti imenovan zajednički vrhovni vojni zapovjednik u osobi jednoga nadvojvode za Bosnu, Hercegovinu, Dalmačiju i možda za Hrvatsku i Slavoniju.

Kad bi se ova viest obistinila, bila bi od velike važnosti onih hrvatskih zemalja.

Dugi san. U franczkom mjestu The-neiles spava neka žena imenom Margarita Bouyenal već punih 17 godina. Spavajuću ženu hrane umjetnim načinom. Ovim slučajem razbijaju si glavu liečnički učenjaci.

Ogromna stanarina. Parizku izložbu posjetila je neka silno bogata američanska obitelj, koja upravo siplje novac punom sakom. Ta „siromašna“ obitelj plaća dnevnice samo za stan u svatkoj 2000 K. Ti hogataši nisu stahlo taj novac znajem svoga lica zaslužili.

„Zdravlje je najveće bogatstvo.“

Samo kad bi se ovaj izreci posvetila pomnija pažnja! Koliko se ljudi muče dugo i dugo želeći bar ostatak svoga života sprovesti u miru. Nu obično se dogadja, da se sposobnošću rada istodobno iscrpi i sposobnost uživanja tiela t. j. želućac postane neprohaviv. Ne bi li dakle bilo bolje, da se posiedi zdravlje, a da se za dane potička i mirovanja uzdrži krepko i čelično, a kraj toga da se sačuva pođnesiv želućac? Jednostavan i naravan način prehrane i uzdržavanja jest siguran i nenaporan put, koji vodi k napomenutom cilju. A sljedeć ovaj napulak trebalo bi započeti već kod ručka, koji neka sastoji od zrnate kave pomješane sa polovicom Kathreinerove Kneippove sladne kave, jer je takova kava najbolja. Ova je kava u nebrojenih obiteljih prokušana kao najidealniji vez omiljeloga teka zrnate kave sa zdravstvenim prednostima i valjanošću domačega sladnoga preparata. Nakon kratke navike na ovu kavu ne može nitko da zaboravi ovaj ugodan i zaslastan kavn napitak. Nu pažnju valja posvetiti kod toga, da se uvijek upotrebljuje samo prava Kathreinerova Kneippova sladna kava u izvornim omotima.

Dragocjene pobožne uspomene izmjenjuju se za uporabljene poštanske biljege. Obavijesti daje Bureau Bethlehem, Brezgenz (Vorarlberg).

Listnica uredništva i uprave.
Kosirente iz Savičente. Nemoženo tiskati jer same uriede.
Dopisnik iz Liburnije. Ni vaše, jer stvari okrenulo zadnje dane na bolje.

Sve rodoljube uljudno molimo, neka zahtjevaju „Našu Slugu“ po svih kavanah i gostionah koliko u Puli toliko izvan iste:

Josip Potočnik
Via Giolla broj 5. — u Puli — Via Giolla broj 5.
Skladište

glinenih peći • • •
• • • i štednjaka.

Preuzimlje svakovratno radnje, zasjecajuće u taj obrt.
Zastupnik tvornice pokućstva **J. J. Naglas-a u Ljubljani.**

GLAVARSTVO OBČINE PAZIN.

Br. 3047. Pazin, 14. septembra 1900.

Oglas natječaja.

Razpisuje se natječaj na sistematizirano mjesto občinskog nadredara u Pazinu uz godišnju plaću 900 (devetsto) kruna, izplativih iz občinske blagajne u mjesečnih postecipatnih obrocih. Kod nastupa službe dobiva nadredar na porabu odjeću (službenu odoru) u naravi, a sljedećih godina 100 kruna godišnjih za nabavu iste.

Molitelji imati će dokazati, da su već bili namješteni i dobro vsrili ouzučniku ili redarstvenu službu; imaju biti krepkoga zdravlja, muževne dobe, te poznavati hrvatski ili slovenski jezik u riječi i pismu a po mogućnosti i talijanski u riječi.

Molbe neka se šalju ovomu občinskomu glavarstvu do konca tekućeg mjeseca.

Občinski glavar:
Dr. Kurelić v. r.

Poziv!

P. n. gg. članovi „Bratovštine Hrvatskih ljudi u Istri“, pozivlju se ovim na godišnju glavnu skupštinu, koja će se obdržavati u „Narodnom domu“ u Kastvu četvrtak dne 4. oktobra u 3 sata po podne.

Dnevni red:

1. Pozdrav predsjednika.
2. Izvješće tajnika.
3. Izvješće blagajnika.
4. Izvješće revizijskog odbora.
5. Izbor upravnog odbora.
6. Izbor revizijskog odbora.
7. Možebitni predlozi.

Odbor „Bratovštine Hrvatskih ljudi u Istri“,
Kastav, dne 16. septembra 1900.

Predsjednik:
Mijo Laginja,
nadžupnik.

Svieće od pčelinjeg voska
sa jamčevinom od K 2000

Preporučam sv. svećenstvu, crkvenim upravam i glavnom općinstvu uz cijenu: *ky po K 4-20*
Vostene svieće i duplire I (austrijski)
sastav) 4-40
Svieće i duplire I (talijanski sastav) 3—
Svieće i duplire II 2-40
Tamjan laetina I 2-40
„ II 2—
„ granaš 1-20
Površeno platno za oltare 2—
Stijenji i stakla za vječno svjetlo po običnoj su cjeni.
Naručbe u vrijednosti od 20 K napričed, pošiljem franko. — Pri točnoj uplati, datina popust od 3%.
Sa odličnim slovanjem
J. KOPAČ,
Ulita sv. Antona 7. Gorica.

Kupujte samo Cirilo-Methodijske žigice!

Jedini
IZVOZ NARAVSKOG VIŠKOG VINA
crnog i bielog ponajboljih vrsti.
MARIJA MARDEŠIĆ
trgovina i izvoz vina u Puli (Istra).
Gienici šalju se na zahtjev badava i prosto poštarine.

U LJEKARNI
E. TOMAJA nasljednik A. WINGER
ZAGREB - Ilica broj 12 - ZAGREB
dobivaju se osim svih ostalih lijekova nekoji obće prokušani i vrlo koristni, osobito preporuke vrijedni lijekovi:

Mazilo proti kostoboli ili protin, reumatizmu, kalamu i graganu u zeham. Ciena 30 novč.
Sladka voda za kašalj ili brch i za prsa, kojom se liči kašalj, prehlada ili kašar u prsu, pluća, teško disanje, promuklost u glasu, spijivost. Ciena 30 novč.
Travnjaci zeljezoviti sirup djeluje proti slabosti, bijeloći, straholomnosti, podbuhlosti, djetinjoj križnici, zemljan ločevim, slabostima, strahom, Ciena 30 novč. i forin.
Pojasne svedešće kaplje ili svedešća živolna tinktura (Lebensess) Ovim se glavnom sredstvom očišćuje krvotok, popravlja i okrepljuje zeludac i obilazna glavna bol ili slinica, razvijaše ili grinja u zubu. Tko ovu soli korisno dječijicu svedešću tinkturu svakodnevno pije osvježava se i zdravlje, jelašna sežu i zapreči i rane bolesti. Ciena 30 novč. i razvijaše 30 novč.
Prati za blago ili za marvu, za konjicki keš i kašalj, za velove, krave i enije, za lažno žrtjenje, za objeđanje žende i probave, kada blago neće rado iderati pa se napunaje. Krave daraju od sjega više i bo- liega mlijeka, košji postaju čiji i jaci. Ciena 30 novč. i razvijaše 30 novč.
Svaljevske pilulice najsigurnije sredstvo za čišćenje i sanjenje želuca ili stomaka i zjeve, za ovanje, proti zepelici, narali krvi u glavu i prsu, uruost ili zezni. Ciena 30 novč. i razvijaše 30 novč.
Denasi i urešini, protiv zepelice narava, za objeđanje i osterjivanje zila i žilava, i žila 30 novč.
Antiseptična voda za usta i zaube sačuvaju se rabi od kvarenja, zaprećuje i ublažuje zubobolju, usvježuje meću oko zubi, razvijaše meću, uklanja nepuđan vonj, i žila 30 novč.
Plina mirisovka (Fichtenädel Essen) protiv čišćenja i razvijaše meću u zobah, za dihanje i za plućobolne. Po 30 novč.
Teletcinu proti izpuđanju vnaš nještaju: i hrani korozije vnaš, odstranjuje pruh i pospijaše raz kose, i žila 30 novč.
Mast proti kašlju, krastam peruti i ospetivan, i tonič 30 novč.
Antisulfin, Prati proti znojnosti ili ponu, proti sjeđinji. Sazavlja 30 novč.
Dva bjezerna pomasa za lice protiv sjeđinje, nještaju: bjeloda i sjeđinje obrama i ruku. Ciena većem toniču i forin, K tome spada još komaršev sapun po 40 novč.
Čisto egipćansko Najbolje sredstvo, za polješavanje i pomlađivanje lica te povera mekušica i vrlo ugodnog mirisa. Najbolje na Pariskoj izložbi sa zlatnom diplomom. Dobiva se u boji bijeloj, razvijaše i žukastoj, Ciena kušji i for.
Sapun egipćansko. Najbolji sapun od svih sapuna. On osvježuje te pomlađuje lice. Sazavlja je od najčistijih vrsti, a odličuje se vanredno ljubkim mirisom. Jedan komad stoji 30 novč.
Črme egipćansko jest izvorno sredstvo proti svim vrstama masna žilava. Ima čisto i prikladno, svjedice, crvene mlie, piže, opura koru i t. d. U ličed svoga komičnog sastava, sa se Egipćansko mast sjeđinje ne poštvar, te po tome imade prednost proti svim ostalim sjeđinji sredstvom. Ciena toniču i forin.
Čisto egipćansko jest izvorno i izvorno sredstvo proti svim vrstama masna žilava. Ima čisto i prikladno, svjedice, kose, onemogućuje stvaranje peruti i ojačava vlasitice. Ova voda pospijaše takodjer i u svjetlo, da podčišuje, košji lep naračava sjaj. Ciena boš i f. 15.
Milna čestita za sobe i lenđiti, nekolicu kapi šire po sobi prenagoda miris. Flašica 30 novč.
Antibriljo od Rodiana proti gromici ili slinici. Manja bočica 30 novč.
Tko naruči od gornjih stvari za 5 for. tad plaćam poštarinu.
Fine parfume, mirisave vodice, razne pomade, i boje za farbanje kose, da sjeđe kose počme, fine sapune; praške za gospoje, sredstva za polješavanje; praške za čišćenje zubi, ijestine za zube od kojih zubi pobjeljuju; Spužve za umivanje, kefiće za zube; Razne sprave iz kautuka, bandaže, povojeza rane, pojace, kirurške sprave; Ruskoga čaja, finog Jamaika-Ruma, Malaga-vino, francuzkoga Cognaca.
Zalaha mineralnih voda. — Sve po novinam oglašene medicinske špecialiteta.

Knjigotiskara i knjigovežnica
J. Krmpotić i drug.
U PULI
prima sve u knjigotiskarsko-knjigovežku struku spadajuće radnje koje izvršuje brzo i ukusno.
Zaliha svijuh tiskanica za župne i občinske urede, kao takodjer pisaceg papira.
Preporuča se toplo rodoljubom u Istri i u drugih pokrajinah.
Sve tiskanice
za štedovna i zajmovna društva u obće
preskrbljuje točno, brzo i jeftino.
Opazuje se, da tiskara preskrbljuje sve tiskanice, koje se rabe, bez da bi joj to stranka naznačivala, to jest sve, što je za početak poslovanja potrebno; biljezjuje; takodjer knjige itd.